

The logo for SID Banka features a stylized 'S' composed of three segments: a red dot, a red curved line, and a blue curved line. To the right of this graphic, the word 'Banka' is written in a blue, sans-serif font.

SID Banka

SID - Slovenska izvozna in
razvojna banka, d.d., Ljubljana

Kombinirana uporaba različnih virov financiranja

Goran Katušin, član uprave

Bled, 28. november 2017

Vsebina

- Mandati SID banke
- Kombiniranje finančnih instrumentov
- Naložbeni načrt za Evropo (EFSI in EIAH)
- Lastniško in kvazi-lastniško financiranje (EFSI)
- Sklad skladov (ESIF)
- Projektno financiranje in presoja projektov v SID banki

Specializirana spodbujevalna izvozna in razvojna banka

Pooblastilo po **ZSIRB, ZZFMGP, ZJShemRS, ZJShemFO, ZPFIGD, ZVO-1, ZJF**



Strategija in poslovni model



Delovanje na področju tržnih vrzeli – **komplementarna ponudba**

Dolžniško in lastniško financiranje

Ukrepi finančnega inženiringa

Zavarovanje (nacion. IKA)

Sklad skladov

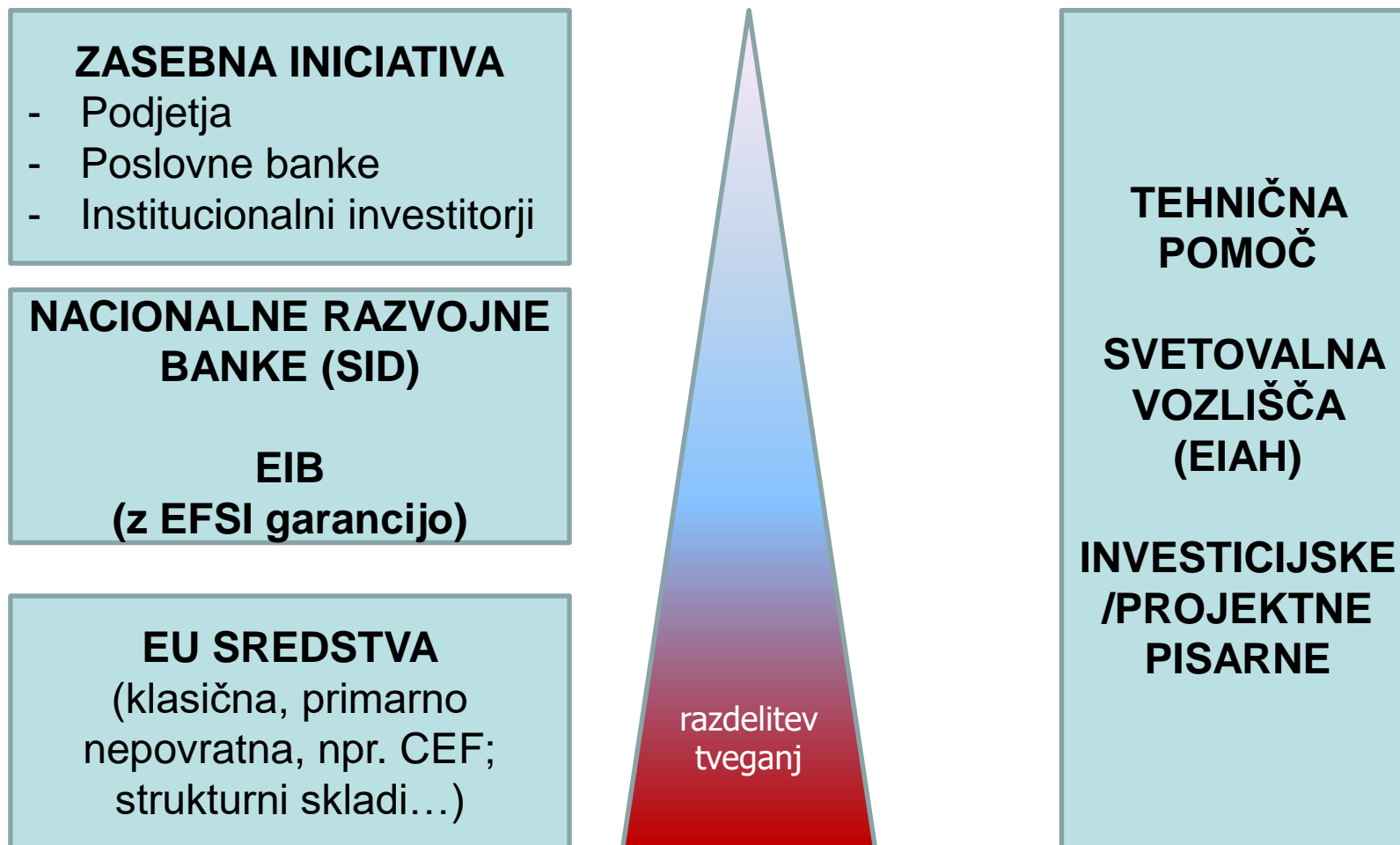
Druge finančne in inform. dejavnosti (**EIAH**)

Za svoj račun

Za račun države / EU (ESIF)

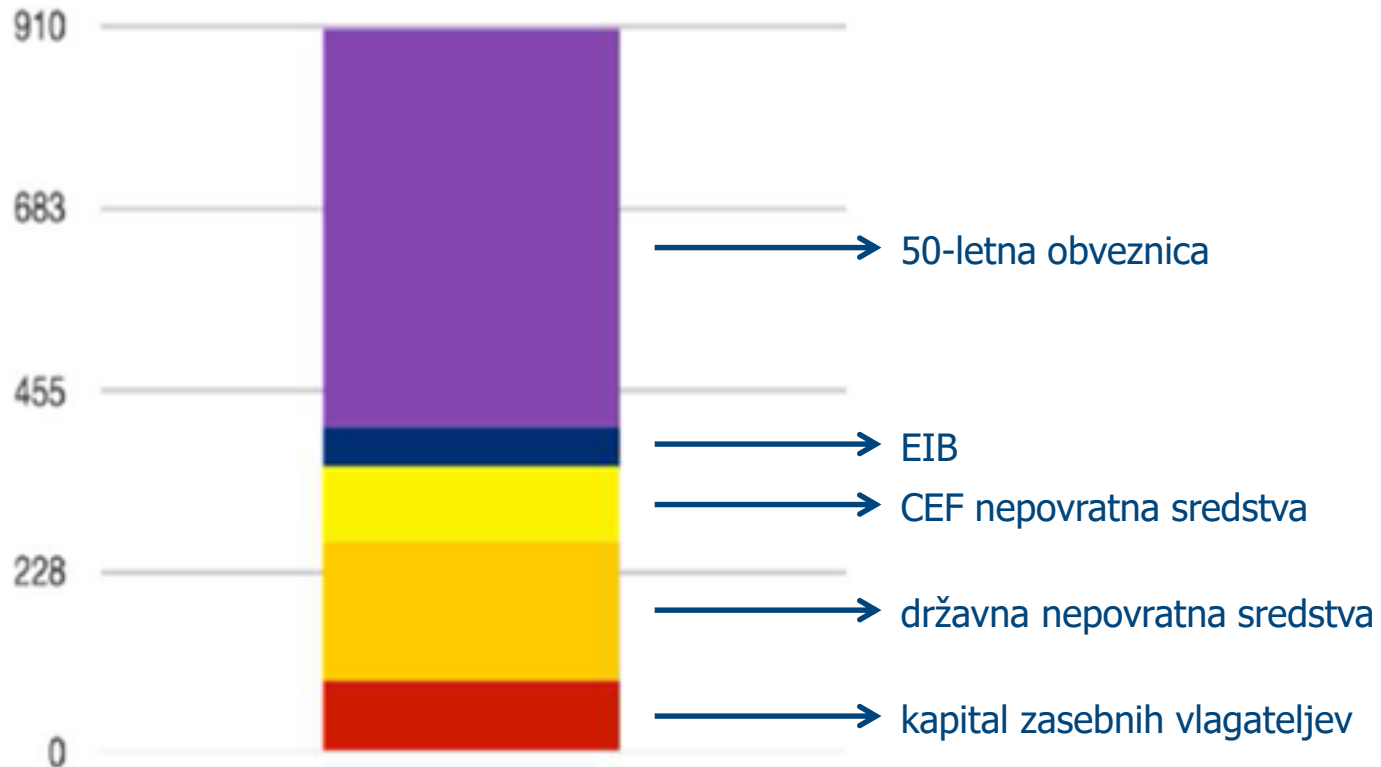
Za svoj račun

Kombiniranje finančnih instrumentov

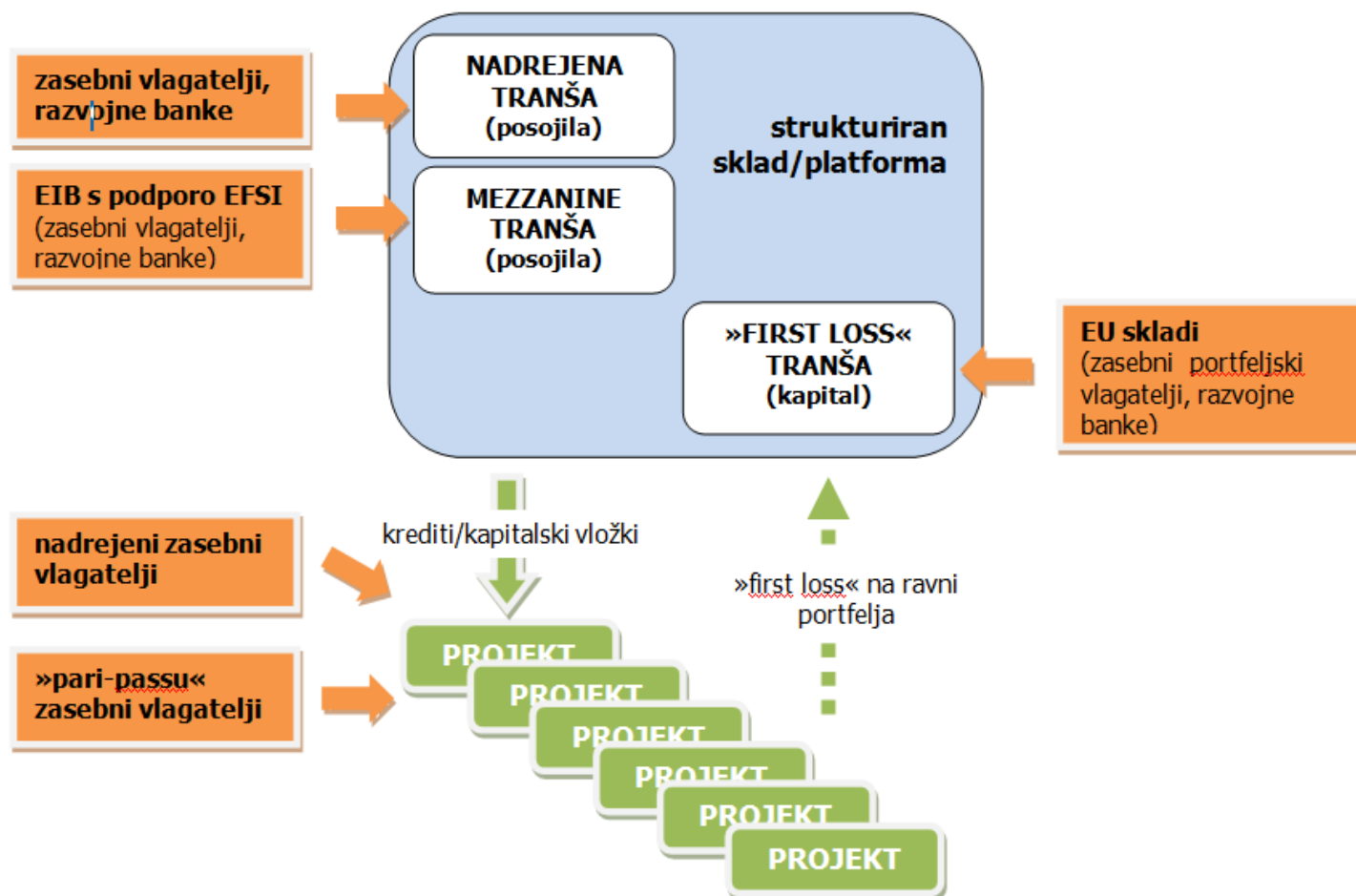


Primer kombiniranja finančnih instrumentov pri velikih projektih

Naložba v pristanišče Calais, Francija



Naložbene platforme – model kombiniranja finančnih instrumentov za manjše projekte



Naložbeni načrt za Evropo ("Junckerjev načrt")

3 STEBRI

1. MOBILIZACIJA FINANČNIH VIROV ZA NALOŽBE (EFSI)

- Mobilizacija najmanj 315 mrd € v 3 letih za naložbe v strateške projekte in dostop do financiranja s pomočjo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) pri EIB/EIF
- Sodelovanje z nacionalnimi razvojnimi finančnimi ustanovami

2. GOSPODARSTVU OLAJŠATI DOSTOP DO FINANCIRANJA

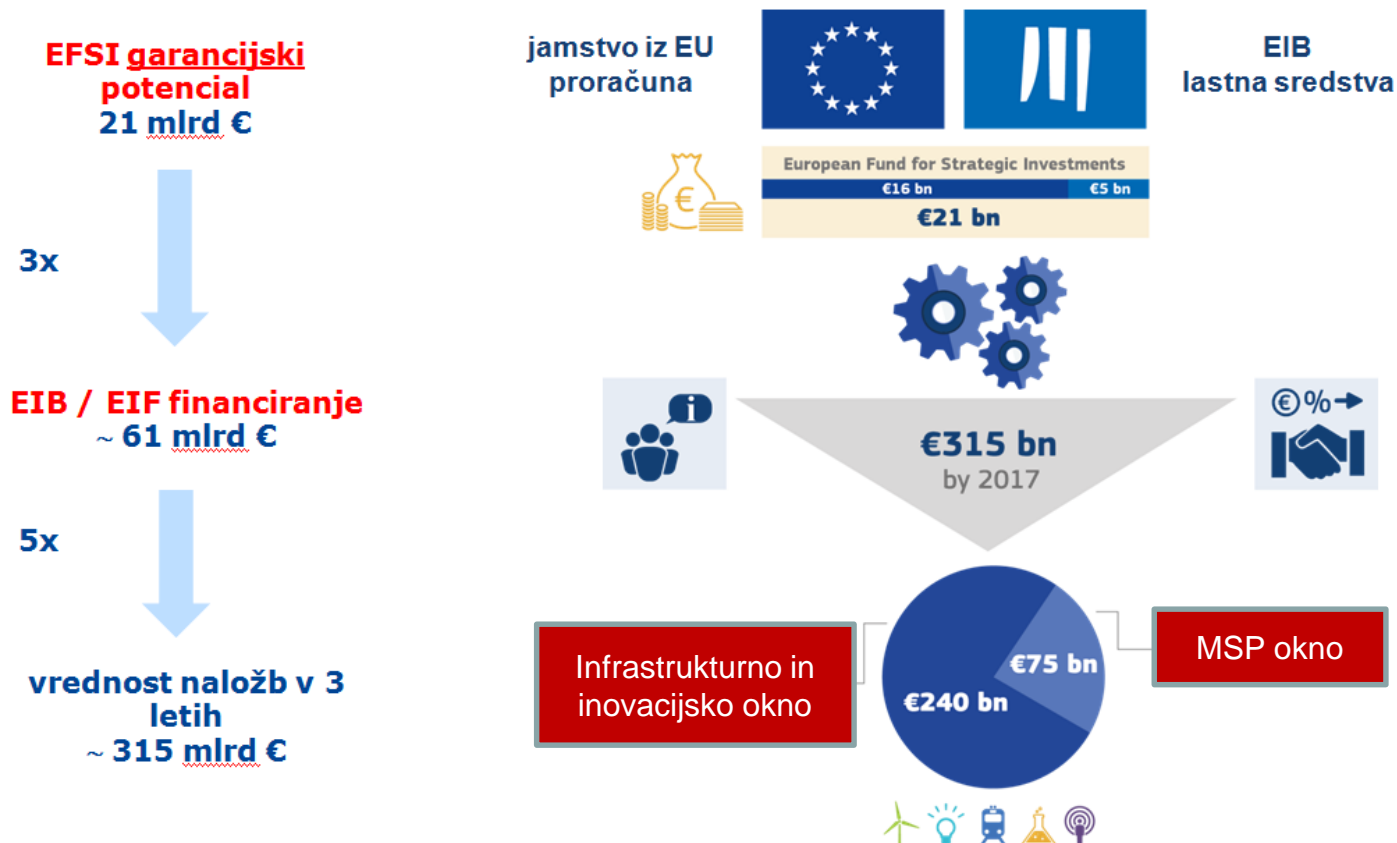
- Evropski investicijski projektni portal (EIPP)
- Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe: tehnična pomoč (EIAH)



3. IZBOLJŠANO NALOŽBENO OKOLJE

- Predvidljivost in kakovost regulative
- Umik nefinančnih, regulativnih ovir v ključnih sektorjih znotraj EU skupnega trga
- Strukturne reforme na nacionalni ravni

Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) 1.0



Predlog za EFSD 2.0: povečanje garancijskega potenciala na 33,5 mlrd € za 500 mlrd € naložb

EFSI in nacionalne promocijske banke (NPB)

Regulativa (EU) 2015/1017, 1291/2013 in 1316/2013 ne definira posebnih vlog NPB v zvezi z EFSI, temveč priznava njihovo pomembnost za Naložbeni načrt za Evropo (NNE).

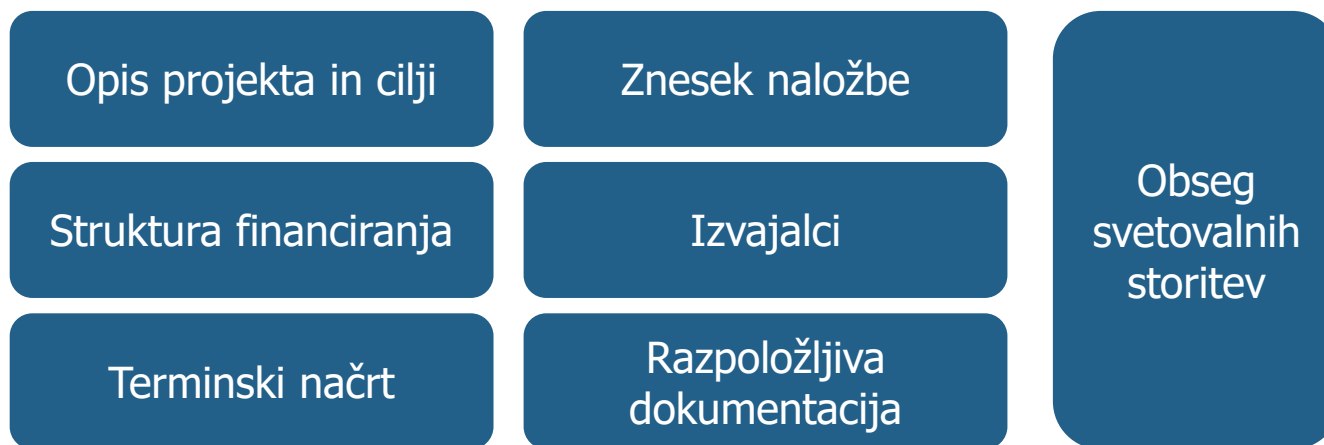
V skladu s svojo splošno vlogo, ki jo opredeljuje vsaka država članica in znotraj omejitev EU, so cilji NPB:

- **Spodbujati** NNE v svojih matičnih državah
- **Zbirati znanje in izkušnje** iz projektov in drugih držav članic preko mreže NPBjev
- Spodbujevalcem projektov zagotavljati **preliminarne nasvete** o NNE možnostih, vsebinah projektov in njihovih struktur, itn.
- **Zbliževati/združevati** spodbujevalce projektov in EIB ter druge investitorje
- **Sodelovati pri financiranju**, kadar je to potrebno in možno (pravila o državni pomoči), skupaj z EIB in drugimi ponudniki financiranj
- Poskušati imeti aktivno vlogo ob ustvarjanju in upravljanju naložbenih platform.

SBB Banka kot nacionalna vstopna točka za Slovenijo:

- Potencialnim uporabnikom zagotavlja preliminarne nasvete v zvezi s storitvami EIAH-a.
- Sprejema in izvaja preliminarni pregled zahtevkov za svetovalne storitve in prosilcem zagotavlja povratne informacije.
- Sproža obdelavo zahtevkov pri EIAH.
- Spremlja napredek EIAH projektov.

Osnovni elementi zahtevka za storitve EIAH:



Kontakti v SID banki za EFSI in EIAH

Borut Kocič, Direktor oddelka za podjetja

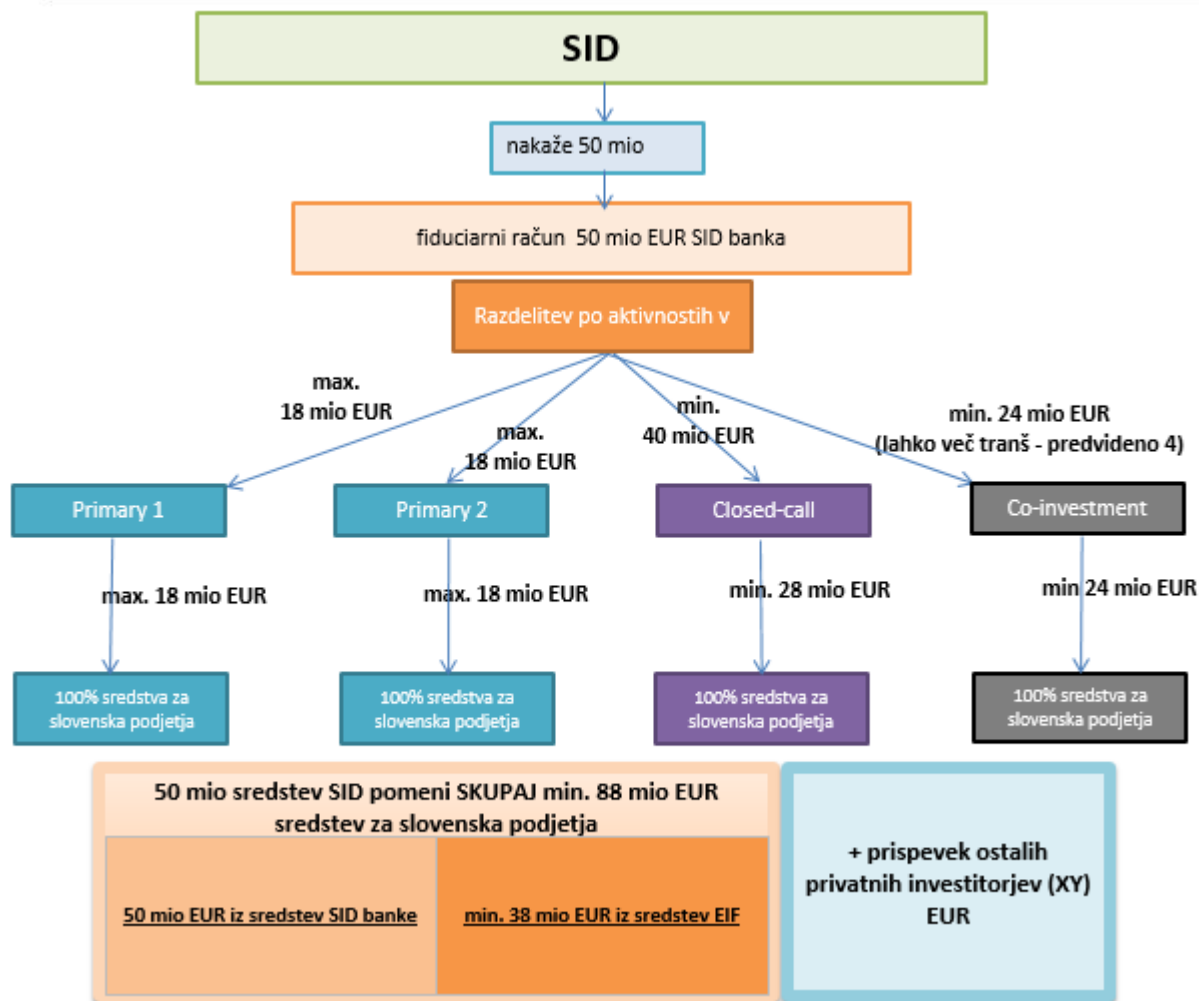
Telefon: 01/2007-530, email: borut.kocic@sid.si

Nadja Cvek, Vodja financiranja infrastrukture

telefon: 01/2007-569, email: nadja.cvek@sid.si

www.sid.si

Lastniško in kvazi lastniško financiranje



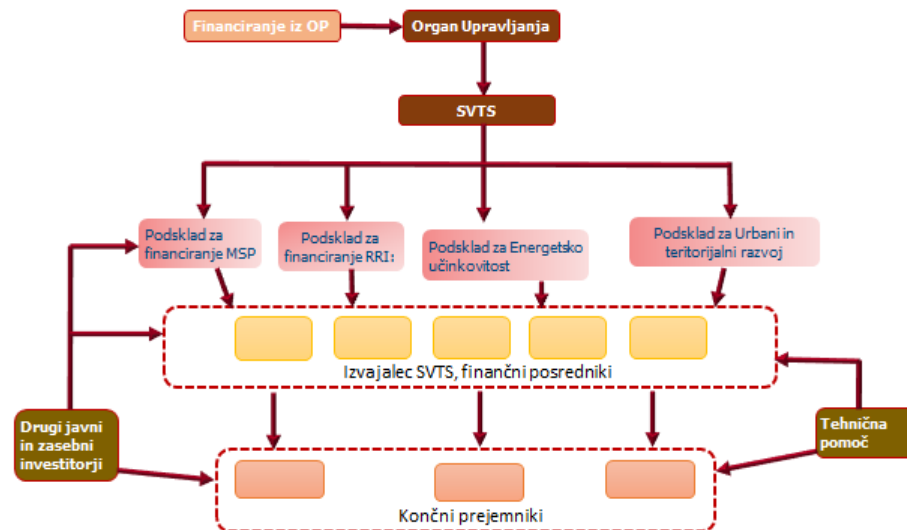
- Za 50 mio €, ki jih vplača SID banka, se EIF zaveže, da bo izvršenih za najmanj 88 mio € naložb v slovenska podjetja
- Pričakuje še, da bodo zasebni investitorji imeli interes za naložbe v Sloveniji
- EIF mora razvijati trg zasebnih naložbenih skladov (private equity) v Sloveniji, kar bo storil v okviru closed-call izbire sklada, ki ima v Sloveniji pisarne oziroma je registriran v Sloveniji in ima v Sloveniji zaposlene ljudi, ki spadajo v „senior“ kader in zmorejo poslovati v slovenskem poslovnem okolju (tudi jezik)
- Gre za **EFSI projekt**, saj ima EIF garancijo EFSI

Lastniško in kvazi lastniško financiranje

- SID banka **nima vpliva na izbor posameznih podjetij, ki prejmejo financiranje**, slednje je namreč v polni diskreciji posameznih skladov
- SID banka **nima vpliva na izbor skladov**, slednje je namreč v polni diskreciji EIF
- Ne glede na prej navedeno SID banka na oboje vpliva posredno, preko z EIF dogovorjenih **Naložbenih parametrov**, ki so sestavni del NPI Mandate Framework Agreement, in skladno s katerimi
 - *EIF lahko izbira le takšne sklade, ki izpolnjujejo v naprej določene pogoje (npr. min 20% izpostavljenost portfelja do Slovenije, ni na seznamu izključenih skladov ali upravljavcev skladov, max. zadolževanje v višini 33% višine sredstev, namen kapitalskega financiranja podjetij z dodano vrednostjo, za financiranje (organskega) razvoja podjetij,...)*
 - *Posamezni skladi lahko vlagajo le v podjetja, ki so MSP ali Mid-Cap (do vključno 2.999 zaposlenih), obstajajo najmanj 2 leti, imajo najmanj 2 zaposlena, NFD/EBITDA < 6, ne posluje v izključenih sektorjih, ima pozitiven denarni tok,...*
- SID banka bo tesno sodelovala z upravljavci skladov (skladno s pogodbo z EIF bo v nekaterih primerih imela pravico do navzočnosti na sejah odborov itd.) in bo tudi lahko predlagala nabor podjetij, ki bi bila potencialno primerna za kapitalsko financiranje

Sklad skladov

- EKP posojila za RRI
- EKP portfeljske garancije za RRI
- EKP mikroposojila za MSP
- EKP portfeljske garancije in mikrogarancije za MSP
- EKP lastniško in/ali kvazi lastniško financiranje MSP
- EKP posojila za celovito prenovo javnih stavb
- EKP posojila za urbani razvoj



- potrebno je zagotoviti **multiplikator** (finančni vzvod) na nivoju finančnega posrednika ali finančne institucije v višini 1,5 (razen pri EKP lastniško in/ali kvazi lastniško financiranje MSP, kjer znaša 1,3) – skupaj vsa sredstva znašajo najmanj **373.333.333 €**
- **Končni prejemniki:** MSP in velika podjetja, zavodi, občine, ESCO podjetja (energetska sanacija)
- **SID banka** bo sama neposredno izvajala EKP portfeljske garancije za RRI za Velika podjetja ter EKP portfeljske garancije za MSP, ker:
 - poslovne banke so izrazile interes predvsem za koriščenje garancij, ne pa za v tolikšni meri za izvajanje nalog finančnega posrednika,
 - SID banka lahko da portfeljsko garancijo, ki bo prvovstna in brezpogojna in izpolnjuje pogoje iz CRR,
 - SID banka ima dobro bonitetno oceno, ki jo lahko preko izdane garancije prenese v ugodne pogoje za končne prejemnike,
 - portfeljska garancija znižuje zahtevo po zavarovanjih končnih prejemnikov,

Slovenski potencialni projekti

- Pregled potencialnih projektov, ki bi hipotetično izpolnjevali kriterije EFSI
- Osnovna načela: ekonomska upravičenost, mobilizacija privatnih sredstev/multiplikacija javnih sredstev, cross-border (čezmejno)
- SID banka je sestavila seznam skoraj 50 potencialnih projektov na nacionalnem nivoju, javnih in zasebnih iniciativ, različnih sektorjev:
 - Transport
 - Energetika, Energetska učinkovitost, Pametna omrežja
 - Ekologija
 - Urbana omrežja in Pametna mesta; E-mobilnost, drugi viri energije
 - RRI
 - Drugo (digitalizacija, turizem, itn.)
- Celovit/sistematičen pristop za vsak posamezen projekt
- 8 projektov realnih:
 - 4 projekti v transportu
 - 1 logistični projekt
 - 1 projekt v energetiki
 - 1 telekomunikacijski
 - 1 digitalizacijski projekt

Ocena upravičenosti financiranja oz. »bankability« projekta:

SID banka (kot tudi druge banke) sledi načelom odgovornega posojanja!

- Presoja temelji na oceni **spodobnosti družbe vračati posojilo iz denarnega toka** (projekcija poslovanja družbe za čas trajanja kredita mora biti kvalitetno in konsistentno pripravljena)
- Nujna **udeležba lastnih sredstev** v financiranju naložbe z namenom delitve tveganja. Višina lastnih sredstev mora odražati tveganost projekta (bolj tvegani projekti zahtevajo večjo lastno udeležbo).
- Dodatno **zavarovanje**, ki pa nikoli ne utemeljuje upravičenosti financiranja in se ne sme upoštevati pri presoji upravičenosti financiranja. Zavarovanja niso nadomestilo za oceno sposobnosti vračila obveznosti iz denarnega toka.

S kakšno dokumentacijo investitor / družba prepriča?

- Jedrnatost (manj je več)
- Vse bistveno naj bo zbrano v enem dokumentu
- Terminološko prilagojeno tehnično nepodkovanemu bralcu (razlaga okrajšav, prilagojena obrazložitev tehničnih specifik ipd.),
- Konsistentnost (podatki znotraj dokumentacije se morajo ujemati)
- Priložene projekcije v excel obliki zaradi lažjega manipuliranja / preverjanja in v izogib napakam zaradi ročnega prepisovanja
- Predstavljeno v tekstualnem delu poslovnega načrta se mora odražati v projekcijah

Razlikovanje:

- Poslovni načrt (govori o poslovnem modelu)
- Investicijski načrt (obravnavava novo naložbo).

- Investicijski načrt mora vsebovati spodaj navedene vsebinske sklope, pri čemer je obseg posameznih poglavij, osredotočenost na posamezna poglavja odvisna od specifičnosti poslovanja/investicije, vsebine/velikosti investicije (za investitorja) idr. :
 - Uvodno pojasnilo: povzetek poslovnega načrta in investicije, zakaj se je družba odločila za investiranje
 - Predstavitev investitorja / družbe in poslovnih rezultatov za zadnja tri leta
 - Poslovni model: analiza programov družbe t.j. na katerih produktih/storitvah dosega največje marže, nedonosni programi...
 - Panožna analiza: perspektivnost panoge, pričakovane spremembe, nabavni in prodajni trg ter analiza konkurence

- Podatki o investiciji / projektu:
- ✓ Predstavitev investicije in učinki (nadomestitvena investicija, širitev dejavnosti, nov program ipd.)
- ✓ Tehnična predstavitev: kapacitete
- ✓ SWOT analiza, vpliv projekta na okolje
- ✓ Navedba potrebnih dovoljenj za izvedbo naložbe (GD, okoljevarstvena dovoljenja....)
- ✓ Terminski načrt: začetek in zaključek posameznih faz (npr. pridobitev zemljišča, pridobitev GD, gradnja, instaliranje opreme, pridobitev uporabnega dovoljenja, poskusno obratovanje, redna proizvodnja...)

- Podatki o investiciji: (nadaljevanje)
- ✓ Predračunska vrednost investicije: specifikacija po posameznih vsebinskih sklopih in pojasnilo, na katerem dokumentu temelji (pred/račun, pred/pogodba, kalkulacija, ocena), ocena potrebnega obratnega kapitala in stroškov financiranja v času realizacije naložbe.
- ✓ Viri financiranja investicije: specifikacija po posameznih virih, pogoji financiranja, *dokazila o zagotovljenosti lastnih sredstev*.
- ✓ Projekcije bodočega poslovanja družbe z investicijo za čas trajanja financiranja: izkaz poslovnega izida, bilanca stanja in izkaz denarnega toka, vse z obrazložitvami ključnih predpostavk, na osnovi katerih temeljijo projekcije (pojasniti čim več postavk (kalkulacije posameznih postavk), specifikacija finančnih obveznosti s prikazom odplačil v obravnavanem obdobju!).

- Podatki o investiciji: (nadaljevanje)
- ✓ Projekcija bodočega poslovanja investicije za čas trajanja financiranja: izkaz poslovnega izida, bilanca stanja in izkaz denarnega toka - z obrazložitvami ključnih predpostavk, na osnovi katerih temeljijo projekcije (pojasniti čim več postavk (kalkulacije posameznih postavk)).
- ✓ Ekonomska upravičenost investicije (upravičenost izvedbe s strani družbe, na podlagi dinamičnih kazalnikov npr. neto sedanja vrednost, interna stopnja donosa (pojasnilo izračuna WACC))
- ✓ Identifikacija in upravljanje tveganj projekta

Prednosti (kombinirane uporabe različnih virov financiranja):

- Izvedejo se projekti in naložbe, za katere sicer ne bi bilo mogoče pridobiti financiranja ali vsaj ne po ustreznih pogojih
- Ugodnejše financiranje (OM, ročnost, zavarovanja)
- Boljši oziroma bolje pripravljene projekti

Slabosti:

- Novost za investitorje, svetovalce, finančne posrednike...
- Naložbene platforme za manjše projekte še v povojih
- Dolgotrajno pridobivanje virov, saj imajo vsi financerji svoje in medsebojno različne postopke, zahteve...